

Діджиталізація та диверсифікація сучасного освітнього простору. Академічні візії 15 (2023). <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.7515054>.

3. Ловас П. С., Мірутенко В. В., Рошко В. Г., Вакерич М. М. Актуальні аспекти змісту біологічних дисциплін та інноваційні методики й технології їх навчання і викладання в закладах вищої освіти України. Академічні Візії, 19, 2023. <https://doi.org/10.5281/zenodo.7781714>.
4. Hasynets, Y., Vakerych, M., Solnyshkova, S., Pustovoichenko, D., & Kuruts, N. (2024). Transforming Higher Education in the Digital Age. Futurity Education, 4(2). 263-278. <https://doi.org/10.57125/FED.2024.06.25.14>

УДК 378.147:005.336.1/2:159.922

ВИЗНАЧЕННЯ І ЗМІСТ ПОНЯТТЯ «SOFT-SKILLS» МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

Федонюк Л. Я., Фурка О. Б., Глипка Н. Б.

Тернопільський національний медичний університет
імені І. Я. Горбачевського МОЗ України

E-mail: fedonyuklj@tdmu.edu.ua

У сучасному професійному світі технічні знання та спеціалізовані навички (hard skills) є необхідними, але недостатніми для досягнення успіху [1].

Сучасна система вищої освіти формує нові пріоритети не лише в професіональному, а й особистісному розвитку здобувачів вищої освіти, вимагає комунікації з урахуванням викликів сьогодення. Усе активніше у сучасному освітньому просторі постають питання про розвиток у здобувачів вищої освіти «навичок ХХІ сторіччя» - «м'яких» навичок («soft skills»). Впродовж останніх 20 років концепція «soft skills» стала невід'ємною складовою у багатьох сферах економіки та суспільства. 85% кар'єрного успіху сьогодні забезпечують м'які навички [2]. Майже кожне оголошення про вакансію містить перелік навичок, якими повинен володіти працівник: уміння працювати в команді, робота в умовах невизначеності, клієнтоорієнтованість, міжгалузева комунікація, відповідальність,

виривалість, здібність переконувати або йти на компроміс. Високий рівень розвитку «soft skills» сприймається роботодавцями як предиктор успішності в професійній діяльності випускників [3].

Проведений огляд публікацій про «soft skills» та систематизація інформації, що стосується обговорюваної теми, показує, що у багатьох контекстах «soft skills» прирівнюються до таких термінів як «employability skills» (навички для працевлаштування), «people skills» (навички спілкування з людьми), «non-professional skills» (непрофесійні навички), «key skills» (основні 32 навички), «skills for social progress» (навички для соціального розвитку), «life skills» (життєві навички). Згідно з Оксфордським словником, «м'які навички» – це особисті якості, які дозволяють ефективно й гармонійно взаємодіяти з іншими людьми [4, 5].

Зміст «soft skills» дослідники розкривають через навички прийняття рішень, ведення переговорів, управління людьми, управління особистим розвитком, тайм-менеджмент, лідерство, командні навички, комунікативні навички, які мають універсальний характер, необхідний людям будь-якої професії та у повсякденній життя, зокрема:

1. Покращення комунікації: ефективні комунікативні навички сприяють чіткому обміну ідеями та інформацією, що є основою для успішної співпраці.

2. Сприяння командній роботі: здатність працювати в команді дозволяє об'єднувати зусилля для досягнення спільних цілей та вирішення комплексних завдань.

3. Розвиток лідерських якостей: лідерські навички допомагають надихати інших, управляти проектами та приймати стратегічні рішення.

4. Покращення адаптивності: гнучкість та здатність адаптуватися до змін є важливими в умовах швидко змінюваного ринку праці.

5. Підвищення критичного мислення: аналітичні здібності дозволяють оцінювати ситуації та приймати обґрунтовані рішення.

6. Посилення емоційної інтелігентності: розуміння емоцій допомагає будувати здорові міжособистісні стосунки та

ефективно вирішувати конфлікти.

7. Стимулювання креативності: інноваційне мислення сприяє розвитку нових ідей та підходів до вирішення завдань.

8. Покращення управління часом: ефективне планування дозволяє досягати більшого за менший проміжок часу, знижуючи стрес та підвищуючи продуктивність.

Отже, гнучкі навички охоплюють широкий спектр особистісних якостей, які визначають, як особа комунікує з іншими людьми та адаптується до різних ситуацій. Ці навички впливають на спосіб взаємодії людини з іншими, є універсальними та надзвичайно важливими для майбутніх фахівців, оскільки вони сприяють ефективній комунікації, адаптації в динамічному професійному середовищі, дають можливість будувати кар'єру та сформувати власну репутацію. «Soft skills» – це ситуативні вміння, знання, ступінь прояву яких найчастіше залежить від типу особистості, особливостей рис характеру, темпераменту. Ці навички важко відстежити, перевірити та наочно продемонструвати, проте розвивати їх можна і навіть потрібно.

Таким чином, необхідно бути володарем універсальних навичок і соціальних якостей, які допомагають знаходити оптимальні зважені рішення в широкому спектрі щоденних професійних завдань. Розвиток «soft skills» є ключовим фактором успіху в кар'єрі та особистому житті.

Список літератури

1. Кірдан О., Кірдан, О. Формування soft skills здобувачів вищої освіти в освітньому процесі закладу вищої освіти. Психолого-педагогічні проблеми сучасної школи. 2022. № 2(6). С. 152–160.
2. Чаусов І., Брюховецька О. Визначення і зміст поняття «Soft-Skills» майбутніх фахівців. Вісник післядипломної освіти: зб. наук. пр. Сер. Соціальні та поведінкові науки. Сер. Управління та адміністрування ПОЧАТОК. 2024. № 28(57). С. 136-153.
3. Рогульська О. О., Магдюк О. В. Доцільність формування «soft skills» у студентів зво засобами інтерактивних та мультимедійних технологій. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. 2023. № 209. С. 92-98.

4. Коляда Н. М., Кравченко О. О. Практичний досвід формування «soft-skills» в умовах закладу вищої освіти. Науковий збірник «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка». 2020. № 27 (6). С. 137-145.
5. Левіт Д., Євтухова Т. Розвиток soft skills у контексті сталого розвитку освіти. Освіта. Інноватика. Практика. 2024. № 12(1). С. 57-62.

УДК 372.857

РОЗВИТОК ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ УЧНІВ НА ОСНОВІ РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ЗАДАЧ З БІОЛОГІЇ

Федорович Г. С.¹, Пацюк М. К.¹

¹ Житомирський державний університет імені Івана Франка

E-mail: anna.fed2004@ukr.net, kostivna@ukr.net

Біологія – унікальна наукова галузь, яка викликає інтерес у учнів і студентів природничого профілю. Навчання біології має на меті не лише вивчення теоретичного матеріалу, але й розв'язування задач різних типів.

Задача – абстрактна модель реального біологічного явища, в якій на основі наявної інформації треба знайти невідоме, використовуючи при цьому знання теорії й основних законів. У розв'язуванні будь-якої задачі можна виділити такі основні етапи:

1) Аналіз задачі: осмислення змісту, під час якого потрібно визначити, з якого розділу, до якої теми належить, про що запитується в умові, чи достатньо даних задачі для знаходження невідомої величини.

2) Короткий запис умови: що дано, що треба знайти, при цьому необхідно використовувати біологічні символи.

3) Пошук способу розв'язку задачі: необхідно враховувати велику кількість факторів – генотип, фенотип, умови навколишнього середовища, структуру популяцій, закони, гіпотези, теорії та висновки, що з них випливають.

4) Процес розв'язку задачі: